

Barnrättsbaserat beslutsunderlag

Datum:	250801
Ärendenamn:	Strategi Nära Kronobergaren
Ansvarig för detta underlag:	Marcus Johansson
Vilka invånargrupper berörs av ärendet:	Alla barn i Kronoberg

Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering (artikel 2)						
Bidrar ärendet till likvärdiga förutsättningar för alla barn och unga?	Ja	Delvis	Nej	Vet inte	Inte relevant	Kommentarer
Oavsett ålder	x					Strategin syftar till att stötta barn och unga i tidiga och förebyggande insatser, oavsett barnets ålder.
Oavsett kön	x					Strategin syftar till ett förebyggande och främjande arbete utifrån könsskillnader i livsvillkor och hälsa, påvisat av Barn- och ungaenkäten.
Oavsett könsidentitet/könsuttryck					x	
Oavsett sexuell läggning					x	
Oavsett funktionsnedsättning	x					Tidiga och förebyggande insatser för barn med funktionsnedsättningar är en prioritet för länets samverkan och samordning.
Oavsett etnicitet, hudfärg och språk					x	
Oavsett religion eller politisk åskådning					x	
Oavsett socioekonomisk bakgrund		x				Strategin omfattar hela Kronobergs län, med målet att utifrån Plattform för jämlik hälsa ska kunna underlätta geografiska och socioekonomiska satsningar utifrån behov.
Oavsett bostadsort/postnummer		x				
Eventuella kommentarer:						
Det främjande och förebyggande arbete för barn och unga som syftas till i strategin täcks till stor del av samverkan inom Kronobarnsmodellen. All samverkan runt barn och unga bygger på jämlika villkor, men strategin arbetar inte aktivt med alla diskrimineringsgrunder på ett riktat sätt. Kronobergarnas behov ska alltid beaktas i strategin. Ålder, funktionsnedsättning, etnicitet och socioekonomisk bakgrund ska beaktas då det är relevant, till exempel i utveckling av prioriterade gemensamma utvecklingsområden. I implementeringen av strategin kommer målkonflikter att uppstå som gör att beslut påverkar olika barn på olika sätt. Dessa målkonflikter behöver hanteras i varje enskilt fall i implementeringen av strategin.						

Barnets bästa (art. 3)						
Är ärendet förenligt med:	Ja	Delvis	Nej	Vet inte	Inte relevant	Kommentarer
Relevanta lagkrav	x					Barnkonventionen, Hälso- och sjukvårdslagen, skollagen, socialtjänstlagen, kommunallagen
Nationella styrdokument	x					Agenda 2030, nationella folkhälsomål, nationella jämställdhetsmål, Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030

Forskning och evidens				x		Kunskapsstyrning och beprövad erfarenhet är fokusområden i arbetet med omställning Nära vård och Framtidens socialtjänst
Praxis i andra regioner		x				Flera regioner i Sverige har tagit fram länsgemensamma strategier för utveckling av hälso- och sjukvården tillsammans med kommunerna, särskilt inom ramen för omställningen till God och Nära vård. Det finns ingen nationell konsensus i innehåll eller upplägg. Kronoberg avser i strategin även inkludera skola och elevhälsa samt omställningen av socialtjänsten, det kan se olika ut i andra regioner.
Vår beprövade erfarenhet		x				Strategin tas fram med representation från länets kommuner. Inspel på strategins innehåll har också inhämtats från MAS-nätverk, elevhälsochefs-nätverk, Resursgrupp nära vård samt Patient- och funktionsvariationsrådet. Den beprövade erfarenheten av gemensamma processer kan skilja sig mellan olika professioner och organisationer.
Barnets bästa på kort och lång sikt	x					Strategin syftar att utgå från barnets bästa både ur ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv.
Eventuella kommentarer:						

Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling (art. 6, 19 och 24)						
Bidrar ärendet till:	Ja	Delvis	Nej	Vet inte	Inte relevant	Kommentarer
Rätt till liv och överlevnad	x					Strategin syftar till att förebygga risker som hotar barns liv och hälsa
Goda förutsättningar för optimal utveckling	x					Strategin syftar till att utgå från varje barns behov samt tidiga insatser och samordning över huvudmannagränser
Rätt till bästa uppnåeliga hälsa	x					Strategin syftar till att utgå från varje barns behov samt tidiga insatser och samordning över huvudmannagränser
Skydd mot att fara illa	x					Strategin syftar till att underlätta tidiga insatser och samordning över huvudmannagränser.
Eventuella kommentarer:						
Strategin ska verka för en trygg och säker uppväxt för varje barn genom främjande, tidiga och samordnade insatser som utgår från barnets behov.						

Rätt till delaktighet och inflytande (art. 12)					
Vad behöver vi förstå ur barns och ungas perspektiv i ärendet?					
- Barns och ungdomars upplevda hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. - Barn och ungdomars syn på tillgänglighet och bemötande i kontakten med hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst.					
Hur har vi inhämtat barns och ungas åsikter? Vilka barn och unga har vi involverat? Förklara om de inte har varit delaktiga!					
Primärt har kunskap om barns och ungdomars upplevda hälsa, levnadsvanor och livsvillkor inhämtats genom barn- och ungdomsenkäten, Kronobergs län. Det saknas kunskap om hur barn och unga ser på tillgänglighet och bemötande i kontakten med hälso- och sjukvård, skola och socialtjänsten på ett övergripande plan jämförbart med barn- och unga enkäten. Sådan information kan dock finnas hos respektive huvudman.					
Vilka för ärendet relevanta åsikter har berörda barn/unga (eller företrädare för dem) lyft fram?					
Majoriteten av eleverna i samtliga årskurser rapporterade god allmän hälsa. Skillnader finns där en större andel av de yngre eleverna rapporterar god allmän hälsa, och en större andel av de äldre tjejerna rapporterar sämre hälsa. Drygt en fjärdedel av eleverna i samtliga årskurser uppgav att de har ett långvarigt hälsoproblem. Med stigande ålder ökade andelen som upplever att dessa problem påverkar livet negativt. Flickor rapporterade i högre grad än pojkar att de besvärades av sina hälsoproblem.					
En stor andel elever uppgav ett gott psykiskt välbefinnande, i betydelsen att de känner sig pigga och glada samt avslappnade och lugna. De flesta elever angav att de trivs med livet, med högst nivåer bland de yngre eleverna och bland pojkar i samtliga årskurser. Majoriteten elever i samtliga årskurser ser positivt på sin framtid. Yngre elever hade generellt en mer optimistisk framtidstro än äldre, och pojkar var något mer positiva än flickor.					
Nedstämdhet, oro/nervositet, irritation och sömnproblem är vanligt förekommande, särskilt i de högre årskurserna och bland flickor. Besvär som huvudvärk, magont och värk i rygg, axlar och nacke är vanligt förekommande, särskilt bland flickor. Nästan dubbelt så många flickor som pojkar rapporterade besvär, framför allt i de högre årskurserna.					
Upplevd stress ökar med åldern och är betydligt vanligare bland flickor än pojkar. Mest utbredd är stressen bland flickor i gy åk 2, där 39 procent uppgav att de känner sig stressade varje dag. Andelen elever som uppgav att de har erfarenhet av upplevd psykisk ohälsa ökar med stigande ålder och är mer utbredd bland flickor än pojkar, särskilt i de äldre årskurserna.					
Bland ungdomar i länet som upplever oro för att familjen eller släkten ska påverka deras val av livspartner svarar en större andel att de upplever våldsutsatthet och negativa effekter på deras hälsa, jämfört med övriga elever utan sådan oro.					
	Ja	Delvis	Nej	Vet inte	Inte relevant
Har barns/ungas åsikter beaktats?		x			
Eventuella kommentarer:					
Då respektive huvudman möter barn och ungdomar i olika situationer och utifrån skilda förutsättningar behöver kunskapsinhämtning ske kontinuerligt. Förändrade arbetssätt över huvudmannagränser behöver följas upp så att barns och ungas upplevelser av avvikelser i tillgänglighet och bemötande hanteras samordnat.					
Andra rättigheter som berörs av ärendet:					
☒ Rätt till utbildning (artikel 23, 28 och 29) ☒ Rätt till social trygghet och skälig levnadsstandard (artikel 23, 26 och 27) ☒ Rätt till vila, lek, kultur och fritid (artikel 23 och 31) ☒ Rätt till information och demokratiska rättigheter (artikel 12, 13, 14, 15, 16, 17 och 23) ☒ Rättigheter som rör föräldraskap och omhändertagande (artikel 5, 7, 9, 18, 20, 21 och 25) ☒ Rättigheter kopplade till fungerande samhällsservice, samhällsplanering samt inom- och utomhusmiljö (art.12, 23, 24, 26, 27, 31 m.fl.) ☒ Rättigheter för barn från minoritetsgrupper, barn på flykt samt barn i asylprocessen (artikel 7, 8, 9, 10, 20, 22, 23 och 30)					
	Ja	Delvis	Nej	Vet inte	Inte relevant
Bedöms ärendet ha beaktat dessa rättigheter?	x				
Sammanfattande kommentarer:					

Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län berör direkt eller indirekt samtliga rättigheter.

Konsekvensanalys

Vilka negativa konsekvenser kan ärendet få för barn?

Då strategin i sig saknar konkreta aktiviteter har inga negativa konsekvenser för barn och unga noterats. Detta är dock avhängigt av att de aktiviteter som följer på strategin beaktar barnets rättigheter.

Vilka positiva konsekvenser kan ärendet få för barn?

Strategin bidrar positivt till en samsyn i länet kring vikten av tidiga och samordnade insatser, inom bland annat Kronobarnsmodellen, men även i ansvarsfördelning mellan länets olika aktörer. Möjligheten att följa upp samverkan och resultat över tid skapas förutsättningar för att stärka länets gemensamma insatser för barn och unga.

Barnrättslig slutsats i ärendet

	Ja	Delvis	Nej	Vet inte	Inte relevant
Bedöms ärendet vara förenligt med barnkonventionen?	x				
Om ärendet inte är förenligt med barnets bästa, behövs kompenserande åtgärder för att det ska bli så bra som möjligt för barn?					
Sammanfattande kommentarer:					
Strategi för hållbar utveckling av hälsa, stöd, vård och omsorg i Kronobergs län 2026-2036 syftar till att stärka den gemensamma målbilden. För att stärka den fysiska, psykiska och sociala hälsan bland barn och unga ska vi fortsätta arbeta för en trygg och säker uppväxt för varje barn genom främjande, tidiga och samordnade insatser som utgår från barnets behov enligt Kronobarnsmodellen.					